UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 10 04 03 001 2

DR
451
S48

Seyfioğlu, 'Alī Riżā Seyfī
Muḥārebāt-i baḥrīye-'i
'Os̱mānīye ẕeyl

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

2913
10/324

معلومات کتبخانه‌سی

محاربات بحریهٔ عثمانیه

ذیلی

Muhârebât-ı Bahrîye-i Osmânîye Zeyli

محرری

علی رضا سیفی

بحریهٔ شاهانه ضابطانندن

طابع و ناشری

«معلومات» و «ثروت» غزته‌لری صاحب امتیازی

السید محمد طاهر

معارف نظارت جلیله‌سنک رخصتیله

باب‌عالی جاده‌سنده طاهربک‌ك «۱۰» نومرولی

مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر

قسطنطنیه

۱۳۱۶

Seyfioğlu, ʿAlī Rıżā Seyfī

معلومات كتبخانه‌سی

محاربات بحریهٔ عثمانیه

Muḥārebāt-ı baḥrīye-'i

ذیل

Osmānīye zeyl

محرری :

علی رضا سیفی

بحریهٔ شاهانه ضابطاننددن

طابع و ناشری :

« معلومات » و « ثروت » غزته‌لری صاحب امتیازی

السید محمد طاهر

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله

باب عالی جاده‌سنده طاهر بکك « ٤٠ » نومرولی

مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر

قسطنطینیه

١٣١٦

DR
451
S48

طاهربك مطبعه‌سی

LIBRARY
MAR 28 1968
UNIVERSITY OF TORONTO

محاربات بحریهٔ عثمانیه

ذیل

چوقدن بری نظر دقت وتأسفه چارپان نواقصمزدن بریده مکمل بربحریه تاریخنه عدم مالکیتمزایدی . برقاچ سنه اول عثمانلی بحریه‌سنك اوشانلی وقایع ماضیه‌سنه عائد معلومات آلمق مقصدیله کتبخانهٔ ملیمزه مراجعت ایدنلر تأمین مقصد ایچون هیچ بر کتاب بوله‌میه‌رق متأسف اولمقده ایدیلر . فی الواقع مؤلف شهیر کاتب چلبینك عثمانلی دونماسنك حرکات حربیه‌سنه عائد براثری موجودایسه‌ده بونك نسخه‌لری همان مفقود دینیله‌جك قدر نادر اولدقدن ماعدا پك قیصه بردورك وقایعنی حاوی بولندیغندن هیچ بر وجهله تأمین استفاده‌یه کافی دکلدی .

بو بیوك نقصان پك آشكار ایدی ؛ لكن بوندن مقدم تاریخ بحریمزه عائد ایكی سطر بیله یازلمامش وعثمانلیلر ایچون مفید ومكمل بر تاریخ بحری وجوده كتیرمك سنه‌لرجه تدقیقات وتتبعات عمیقه اجراسنه موقوف بولنمش اولدیغی جهتله بو نقصانی اورته‌دن قالدیرمق ایچون كیمسه قلمه صارلمغه جسارت ایده‌میوردی . نهایت بر ذات عالقدر بومشكل ، مشكل اولدیغی قدر شایان افتخار اولان خدمتی درعهده ایتدی ؛ بر چوق سنه‌لر تدقیقات وتتبعات تاریخیه ایله اوغراشدقدن صوكره كتبخانه‌لریمزه « محاربات بحریهٔ عثمانیه » نامنده‌كی برنجی بحریه تاریخمزی هدیه ایتدی . بو ذات بحریه فن قومیسیونی اعضاسندن محرر فاضل سلیمان نطقی بكدر .

« محاربات بحریهٔ عثمانیه » نك نشر ایدلدیكی اثنالرده مكتب بحریهٔ شاهانه حقوق دول وتاریخ معلمی خواجهٔ فضیلتمندم شكری افندی ده

« اسفار بحریهٔ عثمانیه » نامی آلتنده مکمل بر تاریخ بحری تألیفیله اوغراشمقده ایدی ؛ لکن بو اثر کزیننك سلطان سلیمان قانونی اواخر سلطنتنه قدر محاربات وحرکات بحریه‌مزی حاکی اولان برنجی جلدی نشر ایدیلوب بقیه‌سی ساحهٔ مطبوعاته چیقمدیغندن تأمین ایده‌جکی استفاده نقصان قالمش ، کتبخانهٔ ملیمزده نظر تأسفه جاربان بو بوشلغی سلیمان نطقی بکك اثر خامهٔ عالمانه‌لری دولدیرمشدر .

اولدن بری قید وضبط وقایعده کوستریلان تکاسل سببیله بویله بر اثر وجوده کتیرمك خصوصنده محررك دوچار اولدیغی مشکلات عظیمه شایان دقتدر ؛ مع مافیه « محاربات بحریهٔ عثمانیه » نك اثنای تحریرنده بر چوق مأخذلره مراجعت ایدلمش ، هیچ بر نقطه‌سنك نقصان قالمامسنه غیرت اولنمشدر . بو غیرت دقیقه بنانه تاریخلرك هیچ برنده مضبوط اولمیان بر چوق شانلی وقایعك

میدانه چیقماسی صورتنده تجلی ایتمش ایسه‌ده
بعض دورلره عائد اولان حرکات واحوال حربیهٔ
بحریه‌مزه دائر معلومات ووثائق تاریخیه الده
ایدیله‌مه‌دیکندن بالمجبوریه مختصرجه یازلمشدی؛
علی‌الخصوص سلطان محمود عدلی دور سلطنتنده
و ۱۲٤۳ سنهٔ هجریه‌سنده روسیه حکومتیله وقوعه
کلن محاربه اثناسنده عثمانلی دونماسنك حرکات
حربیه‌سنه ودرجهٔ قوت وانتظامنه دائر هیچ
بریرده معلومات کافیه کوریله‌میوب یکانه مکمل
تاریخ بحریمز اولان «محاربات بحریهٔ عثمانیه» ده
دخی بو رالری تمامیله مسکوت عنه براقلمشدی.
«محاربات بحریهٔ عثمانیه» نك ۱۲٤ نجی صحیفه‌سی
نهایتنده بو وقعه شو سطرله کچشدیرلمشدر:
«۱۲٤۳ سنهٔ هجریه‌سی ذی‌القعده‌سنك آلتنجی
۱۸۲۷ سنهٔ میلادیه‌سی مایسنك طقوزنجی کونی اعلان
اولنان روسیه محاربه‌سنده دونمای همایونك نقصانی
بحراً هیچ بر طرفده حرکات حربیه اجراسنه

مساعد دکلدی . بحرسیاهده ١٦ قطعه قپاق
واوقدر فرقتیندن عبارت بر روسیه دونماسی
سربست سیر و حرکتده میدان بولمش ، علی‌الخصوص
١٢٤٤ سنهٔ هجریه و ١٨٢٨ سنهٔ میلادیه‌سنده
وارنه‌نك آبلوقه‌سی اثناسنده روسلر دونمالرینك
حاکمیتندن بالاستفاده بالقانی تجاوز ایدن روسیه
اردوسنك ارزاق ومهماتی دونمای مذکور
واسطه‌سیله بوغازه نقل ایتدکلرندن اردو سبکبار
اوله‌رق سرعتله حرکته میدان بولمشدی . »

سلیمان نطقی بکك شو سطرلرده بیان بیوردقلری کبی فی‌الواقع بو محاربه اثناسنده عثمانلی بحریه‌سنك نقصانی پك زیاده و حرکات حربیه اجراسنه غیر مساعد بر درجه‌ده ایسه‌ده دونمای همایونینه ایکی دفعه بحرسیاهه چیقمشدر ؛ لکن بو حرکت هیچ بر فائده‌یی تأمین ایتمه‌مش ، دونمای همایونك نقصانی امرای بحریه نزدنده مسلم اولدیغندن روسیه دونماسیله ، نهایتی شایان ممنونیت اولمیه‌جق بر

محاربه یه کیریشمکدن صرف نظر ایدلمك مجبوری
کورلمشدر . اصل صدده نقل کلام ایتمزدن اول
بوراده ، قرق اوچ سنه‌سی محاربه‌سی ظرفنده وقوعه
کلوب تاریخ بحریمزه مناسبتی اولان وقایعی تتبعات
وتحریاتمز نتیجه‌سنده اوکرنه بیلدیکمز وجهله بیان
ایتمك ایسته‌یورز. قارئین کرام بو معلوماتی محاربات
بحریه‌نك ١٢٤ نجی صحیفه‌سنه برحاشیه عدایدرك
اوقومليدرلر . سلیمان نطقی بکك ، شو معاونت
عاجزانه‌می حدناشناسلقدن زیاده حسن نیته مقرون
کوره‌رك قبول ایده‌جکلرینی طبع عرفانپناهیلرندن
امید ایدرم :

١٢٤٣ سنهٔ هجریه‌سی ذی القعده‌سنك آلتنجی
کونی اعلان اولنان روسیه محاربه‌سی اثناسنده
دونمای همایون ازهر جهت نقصان وانتظامسز برحالده
بولنیوردی . بو نقصانیت وعدم انتظامك ایسه
بیوك وجدی برطاقم اسبابی واردرکه بونلری تشریح
ایتمك لازمکلیر ؛ بو سببلردن بری وبلکه باشلیجه‌سی

بر آزاول وقوعه کلوب یونانستان استقلالنی موجب اولان ناوارین وقعهٔ مؤلمه‌سیدر . عثمانلیلرك معلم وجسور افراد ایله مرتب وانکلتره ، روسیه ، فرانسه کبی اوچ معظم قوهٔ بحریه‌یه مالك دولتلرك متفق دونمالرینی زده‌لیه‌جك قدر قوتلی اولان دونمالری ناوارینده همان تماميله یانمش ودونما افرادینك وامراسنك قسم اعظمی بوشانلی مدافعه اثناسنده شربت شهادتی نوش ایتمش اولدیغندن برقاچ آیلر صوکره ظهور ایدن روسیه محاربه‌سنده عثمانلیلرك روسیه دونماسی علیهنده حرکات حربیه اجراسنه الویریشلی بر دونمایه مالك اوله‌مامالری طبیعی دکلمیدر ؟

فی الواقع بو « طبیعی » لفظی اولدن بری عثمانلیلرك همت جهانبر اندازانه‌لری قارشیسنده معناسز قالمش ، بو شانلی ملت جهانك نظرینه حقیقةً خارق العاده حرکات وقایع عرض ایتمشدر . شویله که سلطان سلیم ثانی دورنده وقوعه کله‌رك

قپودان دریا مؤذن علی پاشـانك امور بحریه‌یه عدم وقوفی یوزندن عثمانلی دونماسـنك محویله ختام بولان مشهور اینه‌بختی محاربه‌سـندن برقاچ آی صوكره قوجه آوروپانك قوهٔ بحریهٔ متحده‌سی قارشیسنه اوچیوز پاره سفینه‌دن عبارت مجدد، مكمل بر دونما چیقاران بوشانلی عثمانلی دولتی دكلمیدر؟ بوقافلهٔ مظفریت بحرسفیدی تكرار تمسـه‌ملك ایچون سرای اوكندن كچر ایكن صقوللی محمد پاشا حاضر بولنان سفرای اجنبیه‌یه:

— بز سزك قولكزی، قیردق، سز بزم صقالمزدن برقاچ تل قوپاردیكز، صقال یرینه كلیر، لكن قولكز الابد قیریق قاله‌جقدر [*] دیمشدی.

[*] بوراده «قول» سوزی قبریس اطه‌سی و صقالده دونما دیمكدر، اینه‌بختی محاربهٔ بحریه‌سی قبریس اطه‌سنك لالا مصطفی پاشا طرفـندن ضبطی اوزرینـه وقوعه كلمشـدی. یوقاریكی سوزیله قوجه صقوللی «سزك یاقـدیغكز دونمایی بز اوچ آیده یاپدق، بزم ضبط ایتدیكمز قبریس اطه‌سی ایسه «تكرار سزك اولمادی» دیمك ایستمشدر.

بو همته اظهار تعجب ایدن قلیج علی پاشایه دخی صقوللی :

— اولادم ؛ ایشته بو دولت بوتون بو کمیلرك یلکنلرینی ایپکدن، دمیرلرینی آلتوندن یاپدیرمغه قادردر. جوابنی ویره‌رك فلکه بوبون اکمه‌ین قلیج علی پاشا کبی بر مجاهدی اللرینه صارلمغه مجبور ایتمشدر.

ایشته عثمانیلرك برقاچ یوزسنه مقدم کوستردکاری بو همت جهان پسندانه ناوارین محاربه‌سندن صوکره‌ده نظر اجانبده تجسم ایتدی. سلطان محمود عدلی حضرتلرینك امور واحتیاجات ملکیه وعسکریه‌نك اك اهمیتسزلرینی بیله کورن نظر دقیقه بینانه‌لری ناوارین محاربه‌سندن صوکره بحریه‌نك استکمال وترتیب انتظامی نقطهٔ معتنا بهاسنه معطوف اوله‌رق بوقدر غوائل خارجیه وداخلیه آره‌سنده دونمامزه بر طاقم مجدد کمیلر علاوه ایدلدی. سوز بورایه کلنجه احتمال قارئلرمز

او حالده عثمانلی دونماسنك نه ایچون قریق درت سنه‌سی محاربه‌سی اثناسنده روسیه قوهٔ بحریه‌سی ایله چارپشمقدن چکندیکنی صوره‌جقلر درو صورمغه‌ده حقلری واردر. بناءً علیه بو خصوصی شرح ایده‌لم:

معلوم اولدیغی اوزره مکمل بحریه عسکری یتشدیرمك براوصاف مطلوبه‌یی جامع قره عسکری یتشدیرمکدن قات قات کوچدر. بر نفرك کوزل بحریه عسکری اولماسی ایچون یالکز النده‌کی سلاحی ایی استعمال ایده‌بیلمه‌سی کافی دکلدر. بلکه مدت مدیده دکزده بولنمسی و بحرك متاعب و مزاحمنه هر وجهله ارائه‌روی تسلیمته الیشه‌رق عوام تعبیرنجه دکز قوردی اولماسی لازم کلیر. فی الواقع ناوارین فاجعه‌سندن صوکره بر طاقم کمیلر یاپلدی ایسه‌ده حکومت بونلره معلم افرادایله مرتب بر دونمایه مقابله‌یه مقتدر اوله بیله‌جك مرتبات بولمقده فوق العاده دوچار مشکلات اولمشدی. الحاصل یکی سفائن حربیه سرعتله تدارك اولندیغی حالده بونلری معلم افراد ایله تجهیز ایتمك ممکن

اولمدیغندن بو محاربه‌ده دونمای همایون نظر دقتی
جالب بر حرکت حربیه اجرا ایده‌مه‌مشدر .

بو خصوصده دولت علیه‌نك اوزمان نه درجه
دوچار مشکلات اولدیغنی کوسترمك ایچون تاریخ
لطفی‌ده نظر مزه چارپان شو سطرلری نقل ایدییورز :

« وارنه‌نك محاصره‌سنده روسیه دونماسنه
مقابل کمیلر چیقارلمق لزومی حس ایدیلوب بیوك
دره‌ده دمیرلی بولنان دونمای همایونك قره‌دکزه
اخراجی دفعات ایله تقرر ایتمشسه‌ده شورالرك
فذلکهٔ مذاکراتنده دونمانك روسیه دونماسنه
مقابل لوازمی اولمدیغنه وعساکر بحریه‌نك بر
قسمنی قپودان سابق عزت پاشا معیتنده کوتورمش
اولدیغندن کمیلرده نفرات مرتبه بولنمادیغنه مبنی
استانبول ایله بلاد ثلاثه اهالیسندن تیز الدن برقاچ
بیك آدم طوپلانماسنی سرعسکر خسرو پاشا
رأی ایله‌مش ایسه‌ده حضرتنه آلیشمش شهری
طاقمنك یوروغان ویاصدق ایله دونمای همایونه

دولتلری بیهوده غلبه‌لکی موجب اوله‌جغی و محا-
ربه‌ده برایشه یارامیه‌جقلری و ترتیباتنك نقصان
اولمسی جهتیله خروج سفائنه جواز ویریله‌میه‌جکی
تقرر ایتمشدر . » ایشته بو سوزلر یوقاریدن بری
ایضاح ایتمك آرزوسنده بولندیغمز ماده‌یی پك
کوزل میدانه قویمقده‌در .

بزم بو سطرلری یازمقدن اصل مقصدمز
دونمای همایونك قره‌دکزه چیقدیغی زمانکی
احوالك بیانی ایسه‌ده بو مقصده وصول ایچون
اولاقرق دورت سنه‌سی محاربه‌سی اثناسنده‌کی وقوعات
بحریه‌مزی بیان ایتمك مناسب کورلمشدر .

محاربه‌نك ابتدای وقوعنده قپودان دریالق
منصبی عزت محمد پاشاده اولوب بو اثناده روسیه‌لیلر
وارنه‌یی زیاده تضییقه باشلادقلرندن مشارالیه برآ
عساکر و مهمات کلیه ایله ارسال اولنمغله پاپوجی احمد
پاشا مقام قپودانی‌یه کچمشدر .

٤٤ سنه‌سی صفرینك ٢٠ نجی کونی روسیه

سفائن حربیه‌سندن برقاچ‌کمی قره‌دکز بوغازی قربنده اینه آطه‌یه کله‌رك امر محافظه‌سنه مأمور اناطولی عسکری فرار ایتمشسه‌ده اطه محافظی امین اغانك عودتیله‌اطه‌یه چیقان روسیه‌عسکری رجعت‌ایتدیرلمشدر. لکن بوخصوصه‌دائر یازیلان خط همایون صورتندن دشمنك اوراده بولدیغی برقاچ‌طوپی‌ده‌برابر آلوب‌کوتوردیکی آ کلاشیلیور.

دیکر جهتدن ٢٤ قطعه سفینهٔ حربیه‌دن عبارت بر روسیه دونناسی وارنه قلعه‌سنی آبلوقه آلتنه آلمش ، امیرالی بولنان (غریغ) نام‌انکلیز جابجا عزت‌محمدپاشایه تسلیم‌اولماسی ایچون خبر کوندرمکده بولنمش ایسه‌ده عزت‌محمدپاشا اویله کورولتی‌یه‌پابوج براقیر طاقمدن اولمدیغندن امیرال جنابلرینه اولنجه‌یه‌قدر حضرت پادشاهك محافظه‌سنی‌کندیسنه‌حواله بیوردیغی قلعه‌نی‌مدافعه‌ده ثبات ایده‌جکنی بیلدیرمشدر .

بو آنده دونمانك لزومی دها زیاده آ کلا-

شيلديغندن غرب اوجاقلرينه هر وقتكي كبي دونمای همايونه التحاق ايتمك امری كوندرلمشدی. بو امر له اوطرفه عزيمت ايدن ترسانه كتخداسی سابق حافظ رشيد بك عودتله جزايرليلر فرانسزلرك اوزرلرينه هجوملری ملحوظ اولديغندن اعتذار ايتدكلرينی وطونسليلرك سفائنی ناوارين وقعه‌سنده يانمش اولديغندن دردست انشا اولان بر قاچ كمينك ختامنده كونديره‌جكنی وطرابلسك دخی بعد التجهيز بر قاچ كمی كوندرمك اوزره بولنديغنی بيان ايتمشدر.

سنهٔ مذكوره ربيع الاخرينك اوچنجی بازار كونی وارنه‌قلعه‌سی روسيه‌ليلرك بحراً وبراً وقوعه كلن تضييقات متواليه‌لرينه مقاومت ايده‌ميوب ويره‌ايله تسليم اولمش وشرائط تسليميه موجبنجه بوتون اهالی وعساكر عثمانيه سربستجه چيقوب عودت ايتمشدر.

شعبانك ٢٣ نجی كونی روسيه سفائنی

سوزه‌بولی پیشگاهنه کله‌رك استحکامات وابنیهٔ موجوده‌یی بالکلیه خراب ایتدکدن صوکره ضبط ایتمشدر . سوزه‌بولی اوزرینه هجوم ایدن روس دونتماسی اون‌قطعه سفینهٔ حربیه‌دن عبارت ایدی . تاریخ لطفینك بیاننه کوره سوزه‌بولی محافظه‌سنده یالکز ۱۸۰ نفرماهیه‌لی آرناوود وار ایمش. بوحالده روسلرك کثرتلرینه وبحراً دوچار هجوم اولمق قورقولری بولنمدیغنه نظراً بوفرقهٔ قلیله‌یی مغلوب ایده‌جکلری بدیهی کورونیور .

برمدتدن بری قپودان‌احمدپاشانك تحت‌قوماندا‌سنده بیوك دره‌ده مساعد هوایه منتظر بولنان دونتمای همایون اشبو ٤٤ سنه‌سی ذی‌القعده‌سنك ۱٦ نجی کونی (متوکلاً علی‌الله) قره‌دکزه چیقمش وشدید بر فورطنه‌یه راست کلمشدر . دونتما بو فورطنه‌نك اوکنه‌دوشه‌رك کفکن اطه‌سی جوارینه یاقلاشدیغی اثناده اوزاقده بر روسیه فرقتینیله بر بریقی کوروب اوزرینه وارمش، هرنه‌قدر بریق

فراره‌یول بولمش ایسه‌ده فرقتین ضبط اولنمشدر .

بو روسیه قپاغننك ضبطی ارکلی ترسانه‌سنده قرین ختام اولوب استانبوله کوندرلمك اوزره بولنان بر سفینه‌نك روسلر طرفندن احراقندن بر کون صوکره‌یه تصادف ایتمکله اهالی بو وجهله دفع کدر وغضب ایتمشدر .

قپودان دریا احمدپاشا برازصوکره درسعادته عودت ایتمش ایسه‌ده انجق اوچ هفته صوکره تکرار قره دکزه چقمشدر . قپودان پاشانك معیتنده اولان سفائن ١٨ قطعه‌ایدی ، دونمانك بوایکنجی قیامی ذی‌الحجه‌نك ٣ نجی کونی وقوعه کلمش وهیچ بریرده تفصیلاتنه دسترسی اولنه‌مامشدی . کچنلرده المیه برانکلیزجه اسکی اثر کچدی . اوقودم . قپودان (سله‌ید) نام انکلیزك قرق‌درت محاربه‌سی اثناسنده ممالك محروسه‌ده‌کی سیاحتنی حاکی ؛ حتی بوانکلیز مذکور ایکنجی دونما سفرنده قپودان پاشا ایله قره‌دکزه چقمش وسفر اثناسنده

او زمانکی عثمانلی سفائن حربیه‌سی وامراسی وکمیجیلری ایله عاداتلری حقنده قازاندیغی معلوماتی یازمش، نه کوزل تصادف! بونی ترجمه ایتمك تاریخ بحریمزه غایت مهم بر فصل علاوه ایتمك اوله‌جغنه قانع اولدیغمدن بر وجه آتی ترکجه‌یه نقلنه مسارعت ایلدم .

قپودان (سله‌ید) نام انکلیزك قپودان دریا احمد پاشایه رفاقت ایتدیکی سفر بیك ایکیوز قرق درت سنه‌سنده و بالاده بیان ایدیلان روسیه قپاغنك دونمای همایون طرفندن ضبطندن اوچ هفته صوکره وقوع کلمش و بو تاریخه قدر محاربات بحریهٔ عثمانیه‌ده هیچ تفصیلات کوریله‌مامش اولدیغندن اصل صدده نقل کلام ایدنجه‌یه قدر برچوق مفاخر ملیه‌مزی احتوا ایتدیکی جهتله قرق اوچ سفرینك بوتون تفصیلات بحریه‌سنی یازمق ضروری عدا ایدلمشدر. قپودان (آدولفوس سله‌ید) استانبوله وصولندن صوکره سیاحتنامه‌سنه شو یله دوام ایدییور :

*
* *

« ۱۸۲۹ سنهٔ میلادیه‌سی حزیرانك بشنجی
کونی آفتاب عالمتاب هنوز افقدن یوکسلمکده
ایدی‌که : طرابیه‌دن بر صنداله راکباً بیوکدره‌یه
حرکت ایتدك . بونك سببی یقینده بحرسیاهه
چیقه‌جق اولان عثمانلی دونماسنی کورمکدن
عبارت ایدی . یولده توقف ایجاب ایتدی .
چونکه سلطان محمود عدلی حضرتلرینك وکوب
شاهانه‌لرینه مخصوص اولان واپورك سواریسی میستر
(که‌لی) دوستمز اولدیغندن بزی برصباح قهوه‌سنه
دعوت ایلمشدی [*] میستر (که‌لی) خیلی مدتدنبری
دونمای همایونده مستخدم بولنمغله ابراز ایتدیکی
حرکات صادقانه ووافقانه ایله بوتون عثمانلیلرك

[*] حضرت پادشاه ۱۸۲۹ سنه‌سی شباطنده بو
واپورله ردوسه برسیاحت اجرا بیورمشدر. بو اثناده
وقوعه کلن غایت مدهش بر فورطنه‌ده واپورك قپودانی
میستر (که‌لی) نك اجرا ایتدیکی ماهرانه مانوره‌لر
نظر تحسین شهریاری‌یی جلب ایده‌رك کندیسنه مرصع
بر نشان احسان بیورلمشدر .

محبتنی جلب ایله‌مشـدی . ذاتاً کندیسی غیور وامور بحریه‌یه واقف بر ذات اولدیغنـدن عثمانلی بحریه‌سی ایچون برچوق فوائد تأمین ایتمشدر . قهوه‌لرمزی ایچدکدن صوکره بیوك دره‌یه‌ایندك . بورادن عثمانلی دونمـاسنی تشـکیل ایدن سفائن حربیه‌نك مکملاً تلوین ایدیلن بورده‌لری عظمتلی ولطیف برمنظره عرض ایتمکده ایدی . قپودان پاشـا کمیسی اولان (سـلیمیه) فرقتینی بورده‌سـنده بر چوق صندالر دوریه‌وردی . سـلیمیه ، برنجی صنفندن غایت کوزل برفرقتین اولوب کیزینه‌چکلمش اولان آل ایپك زمین اوزرینه اوچ هلال مرتسم سـنجاق سـطح بحره قدر اوزانیور ، قپودان دریایه مخصوص سنجاق دخی غراندی ستوننده روزکارك وزانه تبعیتله تموج ایدیه‌وردی .

جسیم طوپلرك لومبارلردن اوزانمش اولان ناملولری کورلمکده وافرادك برقسمی کوکرته‌ده

برقسمی اومبارلرده کورلمکده ایدی. سلیمیه‌نك بورده‌سنه یناشه‌رق کوکرته‌دن سطح بحره قدر اوزا - نان خلاط مردیوەن (شیطان چارمیخی) واسطه‌سیله یوقاری چیقدق، بوراده یکی برمنظره نظر دقتمزه چارپدی . قپودان دریا احمد پاشا قیچ اوستنه سریلن قیمتدار برسجاده اوزرنده اوطورمقده ، امرا وضابطان قارشیسنده آیاقده طورمقده ایدی : مشار الیه خسته ونحیف المزاج کورینیور ، چهره‌سی شایان دقت برفعالیت عرض ایتمه‌یوردی . برقسم جزئیسی بیاضلانمش اولان صقالی اوزونجه ایدی . آرقه‌سنده پورتقال رنکنده ایپك خرمانی وآیاغنده بول برشالوار واردی . یاننده‌کی کاتب خصوصیسی کندیسنه برطاقم اواقك قرائتیله مشغول بولنیوردی . کاتبك یاننده دخی روم ترجمان بولنمقده ، براز اوته‌ده بیوك طبانجه وتیاغانلرله مسلح برطاقم قواصلرك دورمقده ایدی . ایکنجی قپودان اولدیغنی صوکره‌دن

اکلادیغم شیشمان بر ضابط بومبایه دیامش ، برچوق کمیجیلر باش قصاره‌سنده ، کوکرته‌ده کزمك صورتیله و عثمانلی کمیجیلرینك پك سودکاری سطرنج اویونیله وقت کچرمکده بولنمشدی.

احمد پاشا بزی کورنجه « کلین ! » امرینی ویردیکندن درحال کچمه‌مز ایچون ضابطان آچیلدیلر . مشارالیه بزی ـ یالکز عثمانلیلره مخصوص ـ برنظر آشنائی ایله سلاملردی . پاشا رفیقمی اولدن طانیوردی . مشارالیه اوطوردیغی یردن قالقه‌رن بزی قماره‌سنه دعوت ایتدی . قماره تزییناتجه بسیط ایسه‌ده حقیله منتظم وتمیزایدی . مفروشات ومحتویاتی برقنایه وارقه‌لری یالدیزله مزین اون ایکی صندالیه‌دن عبارت بولنیوردی . مختلف چرچوه‌لرده طغرای شهریاری ایله آیات قرانیه وسلیمیه‌نك ایکی قطعه رسمی نظره چارپیوردی. اورته‌ده‌کی ماصه اوزرنده ال ایله چیزلمش بربحرسیاه خریطه‌سیله

موازيلر وپركارلر دورمقده، رافده قرآن كريم وسائر برقاچ كتب دينيه بولنمقده ايدى . برطاقم دمشـق قليچلرى ، فرانسز طبانجه‌لرى وايكى دوربين تزييناتى اكمال ايتمشدى . شربت، توتون وقهوه‌لرمزى ايچديكمز اثناده مكالمه شرق اصولى مندرلرله ، غرب اصولى صنداليه‌لرك مقايسه‌سنه انتقال ايتدى . قماره‌سنده‌كى صنداليه‌لرى محضا اوروپالى دوستلرينك استراحتى ايچون آلديرديغنى سويله‌ديكندن مقام تشـكرده اكيلدك . بعده بواقشام روسـيه دونماسنى آرامق اوزره بحر سياهه چيقه‌جغنى وكنديسنه رفاقتم حالنده ممنون اوله‌جغنى بيلديردى .

بواثنـاده كوكلمـده حاصل اولان برحس غريب بتون دوشونجه‌لرمه غلبه ايتديكندن نه اولورسـه اولسـون كنديلرينه رفاقتله مشرف اوله‌جغمى عرض ايتدم ، ممنون اولدى . لكن بك‌اوغلنده تسويه ايديله‌جك بعض خصوصات

ذاتیه‌م اولدیغندن سرعتله عودت ایتمك اوزره
کیدن چیقدق . ایشلرمی بیتردکدن
صوکره اقشامه دوغری برصندالله آتلایوب
بیوکدره‌یه واصل اولدم ؛ لکن براز دهاایلرله‌ینجه
دونمانك دمیر آله‌رق بوغازه دوغری یوله دوزلمش
اولدیغنی کورمه‌یمی ؟!. . مرتفع دیکلرنده
آچیلن بیاض یلکنلرینی آچمش ، فرشقه روزکار
ایله دولدیرمش اولان دونمایی سیر ایتمك باشقه
برزمانده اولدقجه لطیف اولوردی ؛ لکن بنم
کندی احمقلغمه قارشی حس ایتدیکم حدت اوقدر
بیوك ایدی که او آنده بو لطافت هیچ نظردقتمی
جلب ایتمه‌دی .

هر آن دونما ایله بینمزده‌کی مسافه زیاده‌لشیوردی ،
براز اول خفیف ، خفیف وزان اولان روزکار
کویا بزم عدم موفقیتمزی ایسترجه‌سنه سردلندی .
اقینتیلر ایسه صندالك حرکاتنی تعطیل ایتدیکی
حالده سفائنك ایلرله‌مه‌سنه یاردم ایدیوردی .

كوركاره آصيله ، آصيله تاب وتوانى قالمامش اولان
قايقجيلر بو ياريشدن واز كچمك ايسته‌ديلر .
چونكه يتشمك ايچون كوستردكلرى بوقدر غيرته
رغماً هنوز دونمايه درت ميل ياقلاشه بيلمش
ايدك . اجرتلرينى تضعيف ايتديكمى بيان ايده‌رك
« ايلرى !» ديه باغيردم . نارين قايق تكرار كو -
بوكلرى ايچنده ايلرله‌مكه باشلادى . نهايت بوغازك
مدخلنه كلدك . قره‌دكز اسمكده اولان باطى
روزكارينك ياردميله قباربور ، بيوك دالغه‌لر
ساحللرده‌كى چپلاق قيالره چارپه‌رق درين اكليتلر
حاصل ايدييوردى . آلتمده‌كى نارين قايق ايله
بو دالغه‌لر اوزرنده دوچار خوف اولمق هيچ
خاطرمه كلمه‌يوردى . دونما بزدن التى ميل قدر
آچيلمشدى‌كه : بزم ورودمزه انتظاراً اوسه‌آلا
بانده‌ياتديغنى كوردم . يكى غيرتله كوكاره صارلدق .
نهايت بيوك دالغه‌لر آره‌سنده يوارلانه‌يوارلانه
سليميه‌نك بورده‌سنه ياقلاشدق . بوراده ايكى
مشكلات يوز كوستردى :

بیوك سفینه ایکی طرفه یالپه ایدرك قایغك یاقلاشماسنی منع ایدییوردی .

« خلاط آتکز ! » دیه باغیردق . درحال ایکی چیما آتدیلر . برینه اشیامی باغلادقدن صوکره دیکرینه صاریله‌رق سهولتله کوکرته‌یه چیقدم .

قپودان پاشا قیچ کوکرته‌سنده بولنیوردی . بنی کورنجه :

— آفرین قپودان .

دیدی . بعده بنی یاننه‌اوطورده‌رق برچبوق کتیرمه‌لرینی امر ایتدی . براز صوکره کمینك سواریسی یانمزه کله‌رك پاشانك اتکنی اوپدی .

بو ذات نارین یاپیلی فوق‌العاده جست وچالاك بر آدم ایدی . البسه‌سی تماميله بیاض اولوب یالکز فس و آیاغنده‌کی شرق اصولی قوندیره‌لری قیرمزی ایدی .

پاشادن اوامر لازمه‌یی اخذ ایتدکدن صوکره

پراصیا طورنه‌لری وطوپلر اوزرندن صیچرایه‌رق باش قصاره‌سنه قوشـدی . درحال بر اشـارت کشـیده اولندی . بو اشارت عموم سـفائنك دومنلرینی اسکله‌یه باصمه‌لرینی آمر ایدی . همان بیوك بر کورلتی ایله پراصیالر ایشلمکه ، یلکنلر ، سرنلر دونمکه باشلادی . براز صوکره‌قره‌دکزك سطح لاجوردیسی اوزرنده طقوز میل سرعتله قطع مسافه ایدییوردق !

کوزل سـفینه‌نك اطرافنی کپوکلرله تحدید ایده‌رك برطرفه یاصلانمسی بکابراز اولکی مشقتی تماميله اونوتدیردی . بحرسیاه بزم (انکلیزلرك) سفائن حربیه‌مزه مسدود اولدیغندن بویله برنجی صنفدن برحرب سـفینه‌سی ایله کزه‌جکم هیـچ خاطرمه کلمه‌مشدی . سلیمیه دومننه‌برقوطره‌قدر مطیع ، الك کوزل فرقتینلر قدرسرعته‌مالك ایدی . پاشایه :

— نه‌قدر کوزل بر کمی دیدم ، مشـارالیه یوسوزمه‌سادەجه بر (اوت !) ایله مقابله‌ایتدی .

قپودان پاشا بحر سیاه بوغازندن پادشاهك امریله چیقمشدی ؛ لكن كندی فكرنجه دشمنله حرب ایتمه‌نك دلیلكدن عبارت اولدیغنه قانع كبی كورونمكده ایدی [*]

مكالمه‌مز روسلرك بر قاچ آی اول ضبط ایتدكاری سوزه‌بولی لیمانه انتقال ایتدی، كندیسنه :

— روسلر مطلقا اورادن چیقارلملیدر ؛

هایدی شوكا تشبث ایده‌لم دیدم. بو سوزمه ویردیكی جواب ساده‌جه بر « باقه‌لم » دن عبارت قالدی .

كونش غروبه باشلاركن یكرمی میلدن زیاده مسافه قطع ایتمش بولنیوردق . شمسك ضیالری دكزك سطحنی وسمانك جهت غربیسنی تعریف ایدیله‌میه‌جك قدر لطیف آلتونی رنكلرله تزیین ایتمشدی . افقده طوپلانمش اولان كوچك

---

[*] بو قناعت دونما افرادینك عدم انتظام ومهارتندن ایلری كلمشدر. بو نقطه‌یی بوقاریكی صحیفه‌لرده قارئیمزه پك ابی بر صورتده تشریح ایتمش ایدك.

بلوط کومه‌لری بر دونمانك هیئت مجموعه‌سنه اوقدر مشابهت عرض ایدییوردی‌که : نوبتجی ضابطی بو بلوطلردن برینی بریلکن ظن ایدرك نظر دقتمزی جلب ایتدی . بو ماده‌نك هنوز بلوطمی ، سفینه‌می اولدیغی تعیین ایدیله‌مه‌دن شمالدن حقیقی بر فرقتینك ایلرولمکده اولدیغنی کوردك . پاشا صوردی :

— عجبا بونه ؟

بن — دشمنك کشف سفائننده‌ن اولمالی ، ادمیرال غریغ قره دکزه کچن سفر چیقدیغمزده ضبط ایتدیککز فرقتینك آجیسنی چیقارمق ایسته‌یور ظن ایدرم . بناءً علیه احتمال صباحلین کندیسنه تصادف ایده‌جکز .

احمد پاشا درعقب بر اشارتله سفائنك خط حرب هیئتنی آلماسنی امرایتدی . هرنه‌قدرکورینن روس فرقتینی بزم فرقتینلردن برینك تعقیب ایتمه‌سنی ونمده برابر کیتمکلکمی رجا ایتدمسه‌ده

قبول ایتمه‌دی . دونمانك روس دونماسنه قارشی ذاتاً ضعیف اولدیغنه اعتماد ایتمش بولندیغندن بویله برزمانده یالکز برفرقنك دونمادن آیرلماسنی آرزو ایتمه‌یوردی . مشارالیه هرنه‌قدر ایی‌قلبلی ، غیرتلی بر آدمسه‌ده فنون بحریه‌یه عدم وقوفنه دونمانك عدم انتظامی ده منضم اولونجه عادتا نه‌یاپه‌جغنده متحیر قالمشدی [*]

---

[*] مشارالیهك ترجمهٔ حالی (تاریخ لطفی) ده شو وجهله یازلمشدر :

ذاتی طربزون طرفی اهالیسندن اولوب کنجلکده استانبولده وفا خانسنده دیکیجیلك ایتدیکندن پاپوجیجی نامیله یاد اولنمشدر . موخراً ترسانه‌یه دخول ایله ترسانه چاوشلغنه ارتقا ووقعهٔ خیریه‌ده صداقت کوستردیکله ترسانه باش کتخداسی وقپوجی باشیلق ایله غلطه ناظری بولندیغی حالده قپودان محمد عزت پاشانك وارنه‌یه کیتمه‌سی اوزرینه میر میرانلق ایله قپودان دریا وموخراً وزراتله کامران اولمشدر. صادق، غیور، ساده‌دل برآدم ایدی. ٤٥ سنه‌سی ذی‌القعده‌سنك ١٢ نجی کونی وفات ایتمشدر . حین وفاتنده یتمش یاشنده‌ایدی.

مشار اليه ايكى سنه اول قپودان دريا محمد عزت پاشانك معيتنده بولنوب عزت پاشا كنديسنه غلطه ناظرلغى تنسيب ايله مشدى. بو وظيفه سنده فوق العاده اقتدار و غيرت ابراز ايتديكندن عزت پاشادن صوكره مقام قپودانى يه كلمشدى. كنديسى اختيار و خسته لقلى اولدقدن ماعدا يوقاريكى سببلردن دولايى مقام قپودانيده ابراز فعاليت ايده مه مشدر. خدمات صادقهٔ سابقه سنه نظر ايديليرسه بو حالكده معذور كوريله جكى شبهه سزدر، برامیرالى نائل موفقيت ايده جك واسطهٔ يكانه دونماسنه ومعيتنه اعتماد نامى اولديغى حالده مشار اليه بو اعتماده هيچ بر وجهله مالك دكلدى.

كيجه بر لطافت و سكونت عميقه ايله ياقلاشيوردى؛ كوپرتهيه دايانمش، قره‌نكزك آره‌صره كوپورن كوچك دالغه‌لرينه باقه‌رق يارين صباح وقوعى ملحوظ اولان محاربه‌يى دوشنمكده بولنمشدم. بردنبره عالم غيبدن كليورمش ظن

ایدیلن «الله اکبر» صدالری هوایی دالغه لاندیردی. امامل هر کمینك میزانه چناقلغنده مؤمنلری عبادته چاغیرییوردی. اسلاملرك بو حالی پك لطیفدر؛ لکن بویله دکز اوزرنده صدانك کمیدن، کمی به عکس ایتمه سی، آقشامك لطافتیله امتزاج ایده رك حقیقةً روحانی برمنظره وجوده کتیرییوردی. بو دعوته درعقب اجابت ایدلدی؛ سفینه نك کوکرته سی طائفه ایله دولدی. هرکس کندی قپوطنی یره سرمش، ضابطان ایچون آیری آیری سجاده لر سرلمشدی. افراد اولا اللرینی، یوزلرینی و آیاقلرینی ییقامش یعنی ابدست آلمش اولدقلری حالده موقعلرینه اوطوردیلر. بو حال حتی خرستیانلر ایچون بیله موجب تأثر اوله جق برلوحه ایدی!

نمازك ختامندن صوکره پاشا حضرتلریله طعامه حاضرلاندق. قره دکزك هواسی بکا شدتلی براشتها بخش ایتمشدی.

پاشانك قماره سنك خارجنه وایکی طوپك

آره‌سنه تميز بر حالى سرلدى . بونك اوزرينه
شرق اصولى بغداش قوروب اوطوردق، پاشا أيله
يالكز ايدك . بيوك رتبه‌دن ايكى آغا اللريمزه صو
دوكمك ايچون اكيلديلر . بعده بويونلرمزه تميز
پيشكيرلر باغلادقدن صوكره اوكومزه بر معدن
سينى قونلدى . اوزرنده‌كى درت كوچك طباق
ايچنده مختلف رچللر ، چورك واكمك ديلملرى،
طوزلق وصالاطه موجود ايدى . چتال وقاشيق
اولماديغندن يمه‌بيلمك ايچون يكانه آلت پارمقلر-
مزدن عبارت بولنيوردى . برنجى صحن تكربالغى
ايدى ، بونى طاوق قزارتماسى تعقيب ايتدى .
پاشا بر اليله طوتارق ، ديكر اليله وكمال مهارتله
بر قنادينى قوپاردى . ديكر قناد اوزرنده بنده
عين مانوره‌يى اجرا ايتمك ايسته‌دم ايسه‌ده ايكى
اليمى‌ده كوزلجه قوللانه‌ماديغمدن موفق اوله‌مادم .
پاشا بنم بومضحك حالمى كورنجه حاضر بولنان
ضابطاندن برينه معاونت ايتمكى امر ايتدى . ضابط

کمال دقتله طاوغك اك ایی یرلرینی قوپاره‌رق اوکومه‌قویدی‌و « بیوریکز! » دیدی. طاووقدن صوکره کلن قوزی قیزارتمه‌سنك اثنای اکلنده پاشانك کوستردیکی بودرسی تماميله اوکرنمش اولدیغنی اثبات ایده‌رك بارمحجوبیتی اوستمدن آتدم. بوندن صوکره برچوق یمکلر دها قونلدی. بونلرك هپسی شرق اصولی، مع‌مافیه پك کوزل طبخ ایدلمشدی.

عثمانلیلرك آشجیلقده‌کی مهارتلری فرانسزلره بر چوق جهتلرجه مساوی اولدیغی کبی بعض نقطه‌لرده تفوق بیله ایدر.

طعامدن صوکره شربتلر وچبوقلر وقهوه‌لر نوش اولندی.

کوکرته‌ده‌کزیندکدن صوکره‌قپوطه‌صاریله‌رق بریره اوزاندم؛ دونمانك عموم‌سفائننده قاریوله‌یه بکزر برشی‌اولمایوب‌پاشابیله بسیط بریتاق اوزرنده اویومقده ایدی. بوکونکی‌یورغونلغمه نظراً ایی

براوينقو چكه‌جكمى اميد ايتدم ايسه‌ده بك واهى چيقدى . چونكه كميجيلر بلافاصله توركى سويله‌مكده ايدى . هله كيجه اسقانجه واردياية قالديران ترامپته‌نك صداسى اولولرى بيله اويانديرمغه كافى اولمغله برقاچ دفعه صيچراديغمى اونوته‌مام .

كونش طوغديغى زمان هوا سكونت كسب ايتمشدى ؛ قره‌دكز بوغازى اوزاقدن منظور اوليوردى . نظرمزاوكنده هيچ بر بيانجى يلكن كورەمەدك .

طائفه آره‌سنده حرب ايچون بر ايستكسزلك حكمفرما ايدى ؛ بو حسدن بن ده حصه‌دار اولديغمى كتم ايده‌مم ، چونكه دونمانك عدم انتظامندن قطع نظر كميلرده جراح ، اجزاجى كبى اك زياده لزوم كورينن مرتبات موجود دكلدى ؛ لكن عثمانليلرك على العموم حرب زماننده نظر حيرته چارپان ثبات وشجاعتلرينه كوكنديكمدن وحربك شو دوره‌سنده روس دونماسنى محو

ایتمك طالع حربی عثمانلیلر طرفنه چویره جکنی اكلادیغمدن قپودان پاشایی نه اولورسه اولسون حربه تشویق ایتمكه قرار ویردم. قمارهسنه كیردیكم زمان پاشانك چهرهسی نشئهسزلك عرض ایدییوردی. فكرمی ایضاح ایتدم.

پاشا مایوسانه:

— بویله معیت، بویله وسائط ایله نه یاپه بیلیرم، هیچ بر شی بیلمیورلر.

جوابنی ویردی.

— الیمزدن كلدیكی قدر غیرت ایده لم، مساعده ایدرسه كز طوپلری بر كره تجربه ایده لم؛ بو افراده اعتماد بخش اوله جقدر، دشمنه تصادف ایدرسه ك بیله، بیله محو اولمایه لم.

پاشا جواب ویرمدی؛ چونكه بوغازدن دوغری یاقلاشمقده اولان بر صندال نظر دقتی جلب ایتمشدی.

بو صندالده بر كون اول بنم كبی یتیشه مه مش

اولان قلاغوز ایله پاشانك غایت تحف بر مصاحبی وار ایدی .

مصاحب عودتنك تأخری قصورینی عفو ایتدیره‌جکنه امین اولانلر طواریله کوکرته‌یه چیقدی؛ ضابطلر کندیسنی التفاتکارانه تبسملریله سلاملادیلر، مومی الیه حدتلی کورونمکده اولان پاشانك یاننه قوشارق اتکنی اوپدی وغایت تحف بر طورله:

— ایشته روسیه ادمیرالی سزه بویله سرفرو ایده‌جك (ایاغنی صاللایه‌رق) بن ده آنی بویله سلاملایه‌جغم .

دیدی . پاشا کوله‌رك مومی الیهی قولاغندن طوتدی :

— بن ده بو قولاغی قماره‌مك قاپوسنه میخلایه‌جغم .

مصاحب — او حالده احمقلر عقللیلرك سرینی اوکرنه‌جکدر، اغزیمی ده دیکمکه مجبور اوله‌جقسکز

(کریده دوران قلاغوزی کوستره‌رك) بوتك
صندالی اولماسه‌یدی خاکپایکزه یوز سورمك
نصیب اولمایه‌جقدی . چونکه قایقجیلر غروش
یرینه مسخره‌لق قبول ایتمه‌یورلر .

بو تحف مصاحبه‌له کلن قلاغوز را کوزه‌لی
بر خرستیان اولوب قره دکزك هر نقطه‌سنی پك
کوزل بیلیوردی .

ناوارین محاربه‌سی اثناسنده طاهر پاشا
فرقتینك قلاغوزی ایمش .

مومی الیه بو وقعه‌یی غایت مخوف برصورتده
تعریف ایله حرب اثناسنده طاهر پاشا ایله
کندیسندن ماعدا یوقاریکی کوکرته‌ده صاغ کیمسه
قالمادیغنی بیان ایدییورایدی .

مذکورفرقتینك طائفه‌سندن ٣٥٠ کیشی شهید
اولمش؛اوحالده مجروحینك مقداری سزای دقتدر .

مومی الیه طاهر پاشانك بعض وقایعنی حکایه
ایتمشدی که بونلردن بری بروجه آتیدر :

فیلو ایله دکزده بولنورکن قروتلردن ایکیسی
بر قاچ دفعه پاشانك اشارانته توفیق حرکت ایتمك
خصوصنده کچ داورانمشلر . پاشا نهایت اشارت
چکه‌رك بوقروتلرك قپودانلریله اشارت مأمورلرینی
کمیسنه ایستمش . اشارت مأمورلرینه قواصلر
واسطه‌سیله وقپودانلره بالذات کندی الیله برقاچ
صوپا اورمش، بعده بو وظیفه‌یی بالذات ایفا
ایتمه‌سی نه سببه مبنی اولدیغی پاشادن صورلدقده:
— وظیفهٔ عسکریه‌یی ایفا ایتمین برضابطك
مادونی واسطه‌سیله تربیه‌سی عسکرلکه یاقیشماز .
جوابنی ویرمشدر .

بو مثال دونمٔا اوزرنده او قدر حسن تأثیر
حاصل ایتمش که: ایکی قروت دونمٔا ایچنده فعالیت
وانتظامه نمونه کسیلمشدر .

احمد پاشانك تحت اداره‌سنده قره دکزه
چیقمش اولان بو عثمانلی فیلوسی بر قطعه اوچ
انبارلی بش قطعه قپاق، اوچ فرقتین، بش قروت

واوچ بریقدن عبارت اولوب قوماندالری قپودانه، پطرونه وریاله بکلره مودوع ایدی . ینه بو سنه قره دکزده دخی لاشان روس دونماسی ایسه ٣ قطعه اوچ انبارلی، ٩ قطعه قپاق، ٨ فرقتین (بو سکز فرقتیندن ٣ قطعه‌سی ٦٠ طوپلی ایدیلر) و ١٢ قوروت وریقدن متشکل بولنیوردی.

قپودانه وپطرونه ناوارین محاربه‌سنده دخی بولنمشلردی . بو ذاتلر جسور ، غیور و مکمل کمیجی ایدیلر ، اکثریا کندیلریله ناوارین وقعه‌سنه دائر قونوشوردم . مشارالیهم دونمای همایونك مصر فیلوسنه قوماندا ایدن محرم بکدن بحث ایدرکن فوق‌العاده حدت کوسترلردی ؛ محرم بك کندی فرقتیننه آتش ایتمه‌مسی امرینی ویردکدن باشقه سلامتنی تأمین ایچون ساحله چیقه‌رق قلعه‌نك طوپلرینی‌ده دوردیرمش . بو خیانتی ایتمسه‌یدی قلعه دشمن دونماسنك اثنای دخولنده پك چوق خساره سببیت ویره‌جکمش.

دونانمامزی تشکیل ایدن سفائنـدن بری ده روسیه دونانماسنه عائد (سن فائل) فرقتینی ایدی.

بوکمی اوچ هفته اول عثمانلی دونانماسی طرفندن ضبط ایدیلوب (عون الله) تسمیه اولنمشـدر.

روسـیه فرقتینی اناطولی ساحلنده دولاشیرکن کیجه وقتی دونانمای همایونی کندی دونانماسی ظن ایتمش و بونلرله برلشمشدی. صباح اولنجه اطرافنی عثمانلی سفینه‌لریله محاط کورمش، پاشا کمیسـندن آتیـلان برکله باندیره‌سنی اشاغی آله‌رق تسلیم اولمغه مجبور ایتمشدر. بو فرقتینك یانـنـده برده بریق وار ایدی؛ لکن بو بریق قپودانه بك سفینه‌سندن آتیلان کوکله‌لرله بر مقدار خسارديده اولدقدن صوکره فراره موفق اولمشدر.

قپودانه بك بو وقعه‌یی بکا اکلادیرکن پك زیاده حدتلی بولنیوردی.

« طاوشان تام الیمه کچمشدی؛ حالبوکه بو طوپ آتماسنی بیلمز عسکر بر ایش کوره‌مه‌دی.

« حیف که : جسور ، قهرمان عسکرلرمز ناوالرین ساحللرنده شهید اولدیلر ، شمدی کمیجیلرمز باروت قوقوسنی برنجی دفعه قوقلایان ، دکز هواسنی ایلك دفعه تنفس ایدن چوبانلردن عبارت قالدی » دیمشدی نه قدر دوغری سوز !

دکزه چیقدیغمزك ایکنجی کونی روس دونماسنی ترکیب ایدن سفائنك ترتیباتی حقنده بر فکر حاصل ایده‌بیلمك ایچون لچین سفر ضبط ایدیلان (عون الله) ه کیتدم . تدقیقاتم نتیجه‌سنده اکلادم که : بونلر صورت انشا و تجهیزاتجه عثمانلی سفائن حربیه‌سنه تفوق ایده‌مه‌مکده‌در . داخلی پك پیس اولوب عثمانلیلره کچدیکندن بری تطهیرینه غیرت ایدلمکده ایدی . باروتنه کلنجه عثمانلی سفائن حربیه‌سنده قوللانیلان باروتلردن فوق العاده کوزل ایدی . لکن بو دورك محارباتی باروتك ایلکنی ویاخود فنالغنی نظر دقته الدیرمایه‌جق قدر یقیندن اجرا اولندیغندن بو

بو خصوص او قدر شایان اهمیت دکلدی . روسلرك وسائط حربیه‌سی ایچنده عثمانلیلرك کنه الك زیاده تفوق ایدن مرمیلری ایدی .

آرزو ایتدیکم وجهله روس دونماسیله قارشیلاشه‌جق اولورسه‌ق عثمانلیلرك شجاعت وثباتلرندن وراميه خصوصنده‌کی مهارت و برار- لقلرندن تماميله امين بولنديغمدن روسلرك بزه مرمی جهتندن اولان بو تفوقلری ده او قدر حائز اهمیت کوریله‌مدی . سلیمیه فرقتیننك مرتبات موجوده‌سی ۱٤۰۰ کیشیدن عبارت اولوب بونلر ممالك محروسهٔ شاهانه‌نك مواقع مختلفه‌سی اهالیسندن بولنیوردی . همان جمله‌سی جسور ونشئه‌لی و اجنبیلرله حسن آمیزشه خواهشکار ایدیلر . افرادك هر برندن کوردیکم حسن معامله ومحبتی ممکن دکل اونوته‌مام .

پاشانك مساعده‌سیله سفینه ایچنده درعهده ایتدیکم وظیفه‌ده طوپچی باشی (رتبه‌جه سفینه

قپودانی مادوننده در) بکا پك بیوك معاونت ایدییوردی. افراده برنجی دفعه اجرا ایتدیردیکم تعلیم اثناسنده کندیلرینك مزاجلرینه کوره حرکت ایتدیکمدن بو حرکت ارائهٔ شدتدن زیاده ثمره‌دار اولدی. احمد پاشا بکا هر جهتجه هر درلو امتیازی بخش ایتمشسه‌ده بن ملایمتله معامله پولتیقه‌سنی دها موافق کوردم. عسکر فوق العاده خدمته خواهشکار ایسه‌ده بعضاً حرکتلرنده جسارتدن متولد بر لاقیدی واوزون مدت تعلیم وتربیهٔ عسکریه آلتنده بولنمامقدن منبعث تکاسللر مشهودم اولمقده ایدی، مثلا طوپلری سرعتله صالیه‌ایدرلر، دولدیررلر؛ لکن دولدیریرکن فالیه دلیکنی قپامازلردی، کندیلرینی بو تکاسللك موجب اوله‌جغی مدهش تهلکه‌دن بر قاچ دفعه خبردار ایتدم.

طوپ تعلیملری سرعتله دوام ایدییور، اولدقجه شایان دقت بر ترقی‌ده یوز کوسترمکه باشلایوردی.

« سلیمیـه » نك اسلحه‌سی: بیوك كوچك ۱۲۰ طوپدن عبارت بولنیوردی .

ترتیبات داخلیه‌سی عمومیتله مكمل اولوب یالكز طوپ فتیللرینه مخصوص كردلار موجود دكلدی . فتیللر دمیر اوچلی چبوقلر اوزرینـه وضع ایدیله‌رك مانغـه‌لره وضع ایدلمش وحرب اثناسنده قضایی موجب اوله‌جق بر حالده بولنمشدی . بوندن باشقه طوپلردخی سرعت وسهولتله دریسه ایدیله‌بیله‌جك وارتفاع ویریله‌جك صورتده مرتب دكلدی . یوقاریده بیان ایتدیكم طوپلردن باشقه طوپ انبارنده ۷۵ لبره‌لك غرانیت كولله انداخت ایدن درت قطعه طوپ دها موجود بولنیوردی .

پالاوره‌ده دخی درت قطعه ۱۱۰ لبره‌لك غرانیت مرمی اتار طوپلر واردی .

طوپلرك خدمتنه (خمبره‌جی) دینیلن بلوكار مأمور ایدی .

پاشانك مساعده‌سیله طوپلری بر كره معاینه

ایتمك ایسته‌دیكمدن بو وسیله ایله افراده بر آتشلی تعلیم اجرا ایتدیرلدی .

بوقاریده سویله‌دیكم وجهله سلیمیه‌نك افرادی ١٤٠٠ كیشیدن عبارت اولوب هر نه قدر اوزون مدت اطاعت عسكریه آلتنده بولنمامشلر سه‌ده طبعاً مطیع اولدقلرندن سفینه‌نك انتظام داخلیسی یولنده كیدیبوردی . نظر حیرت وتعجبی جلب ایده‌جك بر شی وارسه اوده بونلرك آره‌سنده آلتمش قدر قازاق طائفه‌بولنمسی ایدی. بوقازاقلر روسیه اردوسنك تقربی اوزرینه طونه ساحلندن استانبوله اینه‌رك دولته عرض خدمت ایتمشلر وسلیمیه افرادی آره‌سنه داخل اولمشلردی .

بر مدتدن بری كندیمزی دشمنه پك عیان بر صورتده كوسترمك ایستمه‌دیكمزدن طوپ تعلیمنی ترك ایتمش ایدم ؛ بر آره‌لق سفینه‌مزك قپودانی كوچك محمد بك یانمه كله‌رك تعلیملره دوام ایتمه‌دیكمز حالده افرادك دوچار عطالت

وپریشانی اوله‌جقلرینی وحالبوکه یقینده بر محاربه وقوعی محتمل بولندیغندن کندیلرینی دائما حاضر بولندیرمق لازمکلدیکنی سویله‌دی. کمی‌یه ایلك کلدیکم کون حرکات عاقلانه واطوار غیورانه‌سیله نظر دقت ومحبتمی جلب ایدن بو ذاتك سوزینه توفیق حرکت ایتدم. سلیمیه‌نك عموم ضابطان وافرادی زمان کچدکجه حقمده دها زیاده محبت کوستریورلردی. اکثریا دولاشیرکن روزله مانغه‌ده تشکیل ایتدکاری جمعیته داخل ایدرلر، توتون، قهوه، شربت اکرام ایلرلردی.

کمیده اصل سفینه افرادندن ماعدا پاشانك معیتی‌ده بولنیوردی. بونلر یوزی متجاوز اولوب حقمده فوق‌العاده محبت ابراز ایدرلردی، بو سفردن عودتدن صوکره استانبولده نه زمان کندیلرینه تصادف ایتدم ایسه بنی محجوب ایده‌جك قدر دوستلق ابراز ایتدیلر.

بوغازدن حروجمزك آلتنجی کونی صباحی بوغازدن

یتمش میل آچیلمش بولنیوردق ؛ روزکار ماینه ایتدیکندن بلا حرکت قالدق. بو مدت اثناسنده ضابطاندن بعضیلری روسیه دونماسنك بوغاز ایله بزم دونما آره‌سنه کیرمش اولماسی احتمالنی عرض ایتدیلر ؛ مثلا تحقق ایتدیکی حالده بزم ایچون غایت موافق بر حرکت واردی. اوده اولا سوزه بولی، وارنه حتی سیواستوپوله قدر کیدوب اوراده اجرا ایده‌بیله‌جکمز خساراتی اجرادن صوکره بوغازه عودتله قطعی بر محاربه‌یه کیرشمکدن عبارت ایدی.

فی الاصل انکلیز اولان روسیه آدمیرالی (غریغ) لك بو محاربه‌ده‌کی عطالتنه قارشی سفینه افرادندن اوطاندم ؛ چونکه ادمیرالك وطنداشم اولدیغنی عثمانلی ارقداشلرم پك اعلا بیلیورلردی. خفیف بر پویراز وزان اولمغه باشلادیغندن یوقاریده عرض ایتدیکم پلانك مذاکره‌سی ایچون قپودانه وریاله وپطرونه بکلر وسائر ضابطان پاشا کمیسنه چاغرلدی.

بونلرك آره‌سنده پاشانك خزينه‌داری اولوب ٥٠ طوپی حامل شرفرسان نامنده‌كی، دونمانك اك كوزل فرقتيننه قوماندا ايدن (نوری بك) دخی بولنيوردی .

قپودان موی‌اليه لطيف چهره‌لی، ياقيشيقلی و نازك انجق يكرمی سكز ياشنده بر آدم اولوب مصاحبه‌سی پك زياده خوشه كيده‌جك طرزده ايدی . ماده مذاكره ايدلدكدن صوكره نوری بكه كميسنه قدر رفاقت ايتدم ؛ سفينه‌يی باشدن باشه كزديردی. عثمانلی دونماسنك هر سفينه‌سنده ايلك دفعه نظر دقتـه چارپان شی نظـافت فوق‌العاده‌در. كوكرته‌لر هر صباح ييقانير . حتی خرستيان سفينه‌لری ايچنده بونلر قدر تميز كمی كورمه‌دم ديمكه جسارت ايده‌بيليرم .

بو ملاقاتمزده نوری بك امور بحريه‌يه واقف اولمايان افرادی دونمايه قويمه‌نك نه قدر جالب مضرت براصول اولديغنی پك مدققانه برصورتده

بیان ایتدی؛ محاوره‌یه شو سوزیله خنام ویرمشدی:

— بن بر بارکیرله بر قلیجی، بر اوقی قوللانه‌بیلیرم، لکن بر سفینه‌یی قوللانمق بحثنه کلنجه اعتراف ایدرم که: بو برنجی تجربه‌در. ضابطانمك ایچنده بعض مقتدرلری موجود ایسه‌ده بونلر مسئولیتی بنم اوزرمدن آتمغه مقتدرمیدرلر؟

***

عثمانلی کمیجیلری وقت کچیرمك ایچون بر قاچ درلو اویونه مالك ایدیلر، بونلردن بری حقیقةً غریب براویون اولوب بیوك برماستالیه‌نك ایچریسنه صو دولدیردقدن صوکره بونك ایچنه بر قاچ اونلق آتیلیردی؛ اویون اویناپانلر باشلرینی بو صویك ایچریسنه صوقوب دیشلریله بو اینجه کوموش پاره‌یی آلمغه چالیشیرلردی. براز دوشونیلرسه بسیط کورینن بو اویونك نه قدر کوچ اولدیغی تظاهر ایدر.

ایکنجیسی (کورابه) اویونی ایدی. بو

کورابه اویونی چوجقلرك اویناد‌قلری کورابه‌یه بکزه‌مز. کوزی باغلانان آدم النه بر صوپا آلوب اطرافنده‌کی اویونجیلرك نره‌سنه کلیرسه کلسین اورر. بو دهشتلی شی اویوندن زیاده بر دوئللویه مشابهدر.

بو سیاحتنامه‌مده کندیسندن بحث ایتمه‌دن کچه‌میه‌جکم بر ذات وارسه بوده قپودانمز کوچك محمددر. مومی‌الیه ناوارین محاربه‌سنده بر کمی‌یه قوماندا ایتدیکی کبی ۱۸۲۲ تاریخنده‌کی یونان اختلالی اثناسنده دخی بك‌چوق وقایع مدهشه‌ده حاضر بولنمشدی. ناوارین محاربه‌سیله یونان اختلالنده آلدیغی اون بر پاره نشانی کوستردی.

۱۸۲۲ ده بربریق ایله دکزده دولاشیرکن سکز یونان سفینه‌سیله قارشیلاشمش، تسلیم اولمق تکلیفنی قبول ایتمکدنسه اولمکی جانه منت بیله‌رك بو قوهٔ عظیمه ایله حربه کیریشمش. بر قاچ ساعتلر اوغراشدقدن ودشمن سفینه‌لرینه‌ده

فوق العاده خسار ویردکدن صوکره کندی بریقی ده دیرکسز، دومنسز بر صال حالنه کله‌رك روزکارك سوقیله (زانطه) قایه‌سی قربنده (کیه‌ری) کورفزنده قره‌یه کیتمش.

بو وقعه وقوعبولدیغی زمان زانطه ده بولندیغمدن بتون تفصیلاتیله بیلیوردم، لکن بو وقعه‌نك قهرمانیله بر زمان دوست اوله‌جغم هیچ خاطرمه کلمه‌مشدی . .

کوچك محمد ایله صاغ قالان ایکی اوچ کیشی قره‌یه چیقمق اوزره ایکن زانطه‌لیلر بونلری اولدیرمك اوزره ساحله هجوم ایتمشلر ، کوچك محمد وارقداشلری ذاتاً بر چوق یرلرندن یاره‌لی اولدیغی جهتله نه فراره ، نه‌ده مقابله‌یه مقتدر بر حالده اولمادقلرندن همان قتل ایدلمك اوزره ایکن اوراده حاضر بولنان انکلیز عسکری طرفندن قورتارلمشلر ایدی، زانطه‌لیلرك بو وحشیانه حرکتی انکلیز قوماندانی میرالای (مه‌تیلند) ه

اهالينك ساحلرينی طوپلامق ايچون ايی بر وسيله يربنه گچمش . [*]

كوچوك محمد زانطه خسته‌خانه‌سنده آلتی آی ياندقدن صوكره سبب حياتی اولان انكليزلر حقنده كوكلنده بر حس محبت صاقلايه‌رق استانبوله عودت ايتدی . كنديسی فی الاصل طرابزون اهاليسندن اولوب اون سكز سنه مقدم مسقط الرأسندن چيقمشدی .

ايشته محمود خان عدلی دورينك اك جسور، فداكار ومعلوماتلی امرای بحريه‌سندن عد ايدلمكه شايان اولان « سليميه » سواريسی كوچك محمد قپودانك بيلديكم سر گذشتی بوندن عبارتدر .

سياحتمزك اون برنجی كونی افقده كوريلن بر روسيه فرقتينيله قروتنی تعقيبه باشلادق . بو سفينه‌لرك سوزه بولی ليماننه متوجه اولدقلری اكلاشيليوردی .

---

[*] بوتاريخده جزاير سبعه‌نك انكليز اداره‌سنده اولديغنی تاريخ مطالعه ايدنلر بيلير . مترجم

کوندوغیشی بو یراز روزکاری سفینه‌مزی
سرعتله سورمکده ایسه‌ده دونمایی ترکیب ایدوب
یولی آز اولان دیکر سفائندن آیرلمامق ایچون
یلکن کورلتمکه مجبور اولدیغمزدن اوقدر سرعتله
فرار ایده‌مه‌ین دشمنی طوتمق کوچلشمشدی .
بو صورتله حرکت ایسه هر احتماله قارشی عثمانلی
دونماسنک بتون قوتنی بر یرده بولندیرمق
فکرندن نشئت ایتمشدی. بو محذور اولماسه سریع
سلیمیه‌نک دشمنی اوچ ساعتده طوپ آتشی
منزلنه صوقه‌جغی شبهه‌سز ایدی.

تعقیب دوام ایتدیکی مدتجه قپودان ابله
طوپجی باشی بر جسور محارب ، بر ماهر کمیجی
کبی سفینه‌یی وقوعی ملحوظ اولان محاربه ایچون
تهیه ایتمکده ایدیلر.

غروب شمسدن اول دشمن سفینه‌لری
بورغاز کورفزینک جنوب برونی دولاشمقده
ایدیلر، بز ایسه بوموقعه هنوز طقوز میل آچیق

بولنيوردق . بو اثناده روزكار تعقيبده دوامه مانع اوله‌جق بر صورتده دريسه ايتمه‌سونمى !

هر كسى شديد بر حدت استيلا ايتـدى ؛ لكن بو حدت نه فائده‌يى انتاج ايده‌بيلير ! طالع عثمانليلرى بوغنيمتدن محروم ايتمشدى .

بو اقشام كميده موزيقه چالنمادى . هر كسده بر حزن ونشئه‌سزلك حكم سوريوردى ، چنا - قلقلردن عكس ايدن مؤذنلرك صداسى دها حزن بخشا وروحانى ايدى .

ساعت ايكى‌يه كله‌رك اطرافى عموم بخش بر ظلمت قاپلامشدى ؛ عموم دونما خط حرب نظاميله حركت ايديور ، هر كمى ديركنده بر فنار طاشيوردى . پاشا الآن كوكرته‌ده النده بر دوربين ايله تحرياتده ؛ اكثريا اوزاقده كورينن برياقاموز ، طلوعه باشلايان بريلديز نظردقتمزى جلب ايدييور ، بر خيلى مدت تفتيشه بزى مجبور ايله يوودى .

ساعتلر کچیور، فورطنه مدهش بر صورتده کسب شدت ایدییوردی. قودورمش قره دکزك امواج خروشانی سرعتله یوروین قوجه فرقتینك اوزلقلرینــه چارپدقجه درین اکلتیلر حاصل ایدییوردی.

قپودان پاشا کمی‌یی بر کره دها دولاشه‌رق هر شیئك یرلی یرنده اولوب اولمادیغنی تفتیش ایتمه‌می امر ایتدی. اشاغی ایندم. سفینه داخلنده حسیاتی تهییج ایده‌جك عالی بر منظره حکمفرما ایدی. قوجه اوچ انبارلی[*] تمامیله منتظم وحربه حاضر

[*] صاحب اثر سلیمیه قالیونی شمدی‌یه‌قدر فرقتین صنفندن کوسترمش واوبولده ترجمه اولنمش ایسه‌ده بوراده تصحیح ایلمشدر. بوکوزل کمینك رسمی موسیو برول نامنده‌کی مهندس طرفندن یاپیلوب موسیو بنووا نامنده‌کی معمار طرفندن ١٢١١ سنه سنده ترسانه عامره‌ده انشا اولنمشدی؛ طولی ١٩٧ قدم عرضی ٥٠ قدم چکدیکی صو $22\frac{1}{2}$ قدم اولوب قپودان پاشانك معیت موجوده‌سندن باشقه ١٢٨٠ نفرله مرتب ایدی. اسلحه‌سی کوچك وبیوك ١٢٨ قطعه طوپدن عبارت اولمغله زمانك برنجی صنف سفائن حربیه‌سندن معدود ایدی. —مترجم—

بر حالده بولنیوردی . مخوف مرمر کولهلر
انداخت ایدن جسیم طوپلرك باشنده افراد حاضر
دوریوردی . بونلره دشمن ۲۰۰ یارده داخلنه
کیرنجه‌یه‌قدر آتش ایتمه‌ملرینی وکمال جسارت ودقتله
حرکت ایله‌ملرینی تنبیه ایتدم .

پاشانك یانه‌کیدنجه هر شیئك تحت انتظامده
بولندیغنی وجسارتدن باشقه بر شیئه احتیاج
اولمایوب بونك ایسه عثمانلیلرده موجود دیتندن
امین بولندیغم جهتله موفقیتدن شبهه ایدیله‌میه‌جکنی
عرض ایله‌دم .

لکن فورطنه کیتدکجه شدتی آرتدیریور ،
دونمانك نظام حربی محافظه غیر قابل بر حاله
کلیوردی. نهایت نصف اللیلدن صوکره پوجه‌-
لامق مجبوریتی قطعی برصورتده تظاهر ایتدی،
طالعك شو مساعده‌سزلکنه قارشی بیوك بر
حدتله متحسس اوله‌رق « پوجه الابانده ! »
قوماندای ویردی ؛ دونما اون ایکی بچق میل

بر سرعتله روزکارك اوکنه دوشمشـدی . جان صیقینتیسیله باشه دوغری یورودم، کوچوك محمد قپودانه راست کلدم؛ جسور بحریه‌لی بنی کورنجه بیوك بر تأثرله ایچنی چکدی . صباح آچیلیرکن عموم دونمـا بوغازدن دخول ایله بیوك دره‌یه دمیرله‌دی. قپودان پاشا بوسفر کندیسنه ایتدیکم رفاقتـه مکافاتاً شرق اصولی اوزره بکا بر آوچ التون عرض ایتدی ایسـه‌ده قبول ایتمه‌دم؛ بینمزده‌کی رابطه‌نك صرف دوستلقدن عبارت اولوب بوخصوصده واقع اولان اصراردن کوجنه‌جکمی بیله بیانه جسارت ایتدم. مشارالیه بونك اوزرینه مطلقـا «بوسفور» خاطره‌سی اولمق اوزره بر هدیه یعنی بر آت یاخود بر قلیج قبول ایتمکلکمی رجا ایتدیکندن بو نازکانه تکلیفه مقاومت ممکن اوله‌مادی.

« قپودان آدولفوس سله‌ید »

ایشته قپودان سله‌یدك سیاحتنامه‌سی بوراده ختام بولدی . بو یازیلردن او زمانکی بحریه‌مزك احوالی پك کوزل اکلاشیله‌بیلیر . شو اون بش کونلك سفر ظرفنده عثمانلیلرك تعلیمات عسکریه‌یی اجراده کوستردکلری ترقی وموفقیت بو ملتك کمیجیلکه اولان استعداد فطریه‌لرینك دلیلیدر .

قپودان سله‌ید دونمایه ایلك کیردیکی کون کوردیکی انتظامسزلق ومعلوماتسزلقدن مأیوس اولدیغی حالده بر قاچ کون صوکره احوال عمومیه‌ده روسیه دونماسیله حربه کیریشه‌بیله‌جك درجه‌ده انتظام حاصل اولدیغنی کورمشدر .

اجرا ایتدیکمز تدقیقات نتیجه‌سنده دسترس اولدیغمز معلومات آتیه عثمانلی دونماسنك غایت آز بر مدت ظرفنده کسب ایتدیکی قوت وانتظامی ارائه‌یه کافیدر :

سلطان محمود خان عدلینك اواخر سلطنتنده عثمانلی دونماسی بروجه آتی سفائندن مرکب بولنیوردی :

قطعه	حامل اولدیغی طوپ	جنس سفائن
١	١٣٠	اوچ انبارلی
١	١٢٠	اوچ انبارلی
٤	٧٤ الی ٩٠	قپاق
١٠	٤٠ « ٦٠	فرقتین
٦	٢٢ « ٢٦	قروت
١٤	١٢ « ٢٠	بریق
١٦	٤ « ١٢	قوطر واسقونه
١٢		مراکب بحریهٔ صغیره،
٦		واپور
٧٠	قطعه سفینهٔ حربیهٔ	

عموم افراد بحریه ٧٤٠٠٠ نفره بالغ اولوب بونلر گمیجی وطوپجی صنفلرینه منقسم بولنیوردی . بونلردن ماعدا ٤٠٠٠ کیشیدن عبارت بر بحریه سلاح انداز آلایی موجود ایدی .

ادرنه محاربه‌سی اثناسنده بالاده بیان ایدلدیکی

وجهله ایکی دفعه دونتما ایله قره دکزه چیقـان
پاپوجی احمدپاشا ١٢٤٥ سنه‌سی ذی‌القعده‌سنک
اون ایکنجی کونی وفات ایدوب مسـند قپودانی
روسیه‌ده سفارتله بولنمش اولان خلیل رفعت پاشایه
توجیه اولنمشدر .

3 1761 06981561 1

DR
451
S48